

“Kevin Hakkında Konuşmalıyız” Filminin Bowlby’nin Çocukluk Dönemi Bağlanma Stilleri Ve Minuchin’in Yapısal Aile Sistemleri Yaklaşımı Temel Kavramları Kullanılarak Değerlendirilmesi

*

Abdullah Mert* - Betül Soyer**

Öz

Bu çalışmanın amacı, “Kevin Hakkında Konuşmalıyız” filmini, Bowlby’nin çocukluk dönemi bağlanma stillerini ve Minuchin’in yapısal aile sistemleri yaklaşımı temel kavramlarını kullanarak değerlendirmek ve her iki yaklaşım arasında ilişkiyi, filmde ele alınan ergenin suç işleme davranışı ile göstermektir. Bu çalışma, film analizi yöntemi ile gerçekleştirilmiştir. Analiz için, bağlanma stillerine, yapısal aile yaklaşımı kavramlarına ve ergenin suç işleme davranışlarına örnek gösterecek 50 sahne belirlenerek değerlendirilmiştir. Filmde belirlenen sahnelerin, yapısal aile yaklaşımı kavramları ile ilişkili olduğu; işlevsel olmayan örüntülerin görüldüğü ailelerdeki çocukların güvensiz bağlanma stilleri gösterdiği; ergenlerde ortaya çıkan suç davranışları ile güvensiz bağlanma stilleri ve işlevsel olmayan aile örüntüleri arasındaki ilişkiyi gösterdiği görülmüştür. Filmin değerlendirilmesi sonucunda, ergenin suç işleme davranışları üzerinde, güvensiz bağlanmanın ve işlevsel olmayan aile örüntülerinin etkili olduğu görülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Bağlanma stilleri, işlevsel olmayan aile örüntüleri, ergen, suç işleme, film analizi.

* Pdr Uzmani, Çanakkale Anadolu İmam Hatip Lisesi Müdürlüğü, Çanakkale
E-Posta: abdullahmert@gmail.com

** Psikolog, Kredi Yurtlar Kurumu Atatürk Öğrenci Sitesi İstanbul
E-Posta: soyerb@gmail.com

Evaluation of the film “ We need to talk about Kevin” usinig Bowlby’s childhood attachment styles and Minuchin’s Structural Family Systems Approach Basic Concepts

*

Abstract

The aim of this study is to evaluate of the film “ We need to talk about Kevin” usinig Bowlby’s childhood attachment styles and Minuchin’s structural family systems approach to basic concepts and to show the relationship between the two approaches with the adolescent’s delinquency behavior dealt with in the film. This study was carried out by film analysis method. For analysis, fifty scenes were determined and evaluated to show examples to attachment styles, structural family concepts and adolescent’s delinquency behavior. It was observed that the scenes which are determined in the film are associated with a structural family approach concepts, children in families where the dysfunctional patterns show insecure attachment styles, adolescent’s delinquency behavior, insecure attachment styles, and the relation among dysfunctional family patterns. After the evaluation of the film, it appears that insecure attachment and dysfunctional family patterns are effective on the behavior of the adolescent’s delinquency behavior.

Key words: Attachment styles, dysfunctional family patterns, delinquency, film analysis

Giriş

Bağlanma, doğumla birlikte anne ile bebek arasında ortaya çıkan, gelişen bir süreçtir ve kişinin gelişimini, diğer insanlarla ilişkilerini ve uyumunu etkileyerek yaşam boyunca etkinliğini sürdüren iki taraflı bir ilişkidir (Göçener, 2010; Bowlby, 2012; Keskin ve Çam, 2008; Tüzün ve Sayar, 2006). Bağlanma kuramı, insanların kendileri için önemli olan diğer kişilerle güçlü duygusal bağlar kurma eğiliminin nedenlerini açıklayan bir yaklaşımdır (Solmuş, 2002; Kesebir, vd., 2011; Morsünbül ve Çok, 2011). Bowlby’ye göre çocuğun öğrendiği bağlanma biçimini başka kişilere aktarabilmesi, aile içindeki yaşanan kişilerarası ilişkinin yönü ve niteliğine bağlıdır (Bowlby, 2012; İlhan ve Özdemir, 2012).

Bowlby’nin yaklaşımını deneysel ortama taşıyan Ainsworth ve arkadaşları, temelde güvenli ve güvensiz olmak üzere iki bağlanma stilinden söz etmektedirler. Güvenli bağlanma, çocuğun duygu ve ihtiyaçlarına duyarlı olan ve bu ihtiyaçlara yerinde ve zamanında cevap veren ebeveynlere karşı geliştirilen bağlanma türü iken; güvensiz bağlanma bunun tam tersi özellikler taşıyan ebeveynlere karşı geliştirilen bağlanma türü olarak adlandırılmaktadır (Batıgün ve Büyükşahin, 2008). Ainsworth ve arkadaşları tarafından Bowlby’nin kuramı temel alınarak üç tur bağlanma örüntüsü belirlenmiştir. Temel gereksinimlerine zamanında karşılık verebilen bir bakıcının varlığında bebekler oyun ya da keşfe çıkmada kendilerini güvende hissetmektedirler. Bakıcıyla kurulan bu tür güvenli bir bağlanma örüntüsü bebeğin uyumuna hizmet etmektedir. Bakıcının, bebekten gelen sinyallere tutarsız karşılık verdiği ya da zamanında karşılık veremediği durumlarda bebekte kaygılı/kararsız bağlanma örüntüsünün ortaya çıkabildiği, buna karşın bakıcının bebeğin gereksinimlerine karşı tutarlı olarak tepkisiz kalması durumunda ise bebeğin bakıcısına kaygılı/kaçıncı tarzda bağlandığı belirtilmektedir (Kapçı ve Küçük, 2006).

Güvensiz bağlanma geliştiren ergenler, çevrelerine güvenemezler, genellikle diğer insanları kontrol altına alma eğiliminde olurlar. Öfkelelerini doğrudan ifade edemez, bütünlük duygusunu sağlayamaz ve kimlik organizasyonunda sorun yaşarlar (Keskin ve Çam, 2008). Anne-babanın ruhsal sıkıntı öyküsünün eşlik ettiği dönemlerde, çoğu zaman bebeğe sağlıksız bakım ve uygunsuz tepkiler vermeleri, bebekte sağlıksız bağ-

lanma stillerinin gelişmesine neden olmakta ve ergenlik ile yetişkinlik dönemlerinde de bireyin ruh sağlığını etkilemektedir. Bağlanma bozukluklarının ergenlik ve yetişkinlik psikopatolojilerinin kaynağı olabileceği düşünülmektedir (Keskin ve Çam, 2008). Kaygılı bağlanma, anksiyete bozuklukları ve depresif bozukluklarla ilişkilendirilirken; kaçınan bağlanma, davranış bozukluğu ve diğer dışavuruk patolojilerle ilişkilendirilmiştir (Kesebir, Kavzoğlu ve Üstündağ, 2011). Bağlanma kuramına göre, güvensiz bağlanma stili geliştiren kişiler, yakın ilişkilerinde sorunlar yaşamakla kalmayıp aynı zamanda stres altında işlevsel olmayan tepkileri nedeniyle psikopatolojilere de yatkınlık gösterebilirler (Shorey ve Snyder, 2006).

Yapısal aile yaklaşımı, aile bireyleri arasında ortaya çıkan etkileşimlere düzen ve anlam getiren bir çerçeve ortaya koyar (Nichols, 2013). Minuchin (1974)'e göre, her ailenin aile bireylerinin etkileşimlerini düzenleyen, görünmez işlevsel gereklilikleri barındıran bir yapısı vardır. Aile alt sistemlerden oluşmuş, hiyerarşisi ve kuralları olan bir sistemdir. Alt sistemler arasında sınırların geçirgenliği (belirsiz, belirgin ve katı) önemlidir. Kurallar ailenin işlevselliğini düzenler, rollerini belirler, aile üyeleri arasında güvenliği, bağlılığı ve uyumu geliştirir (Nazlı, 2013).

Yapısal aile yaklaşımının temel bileşenleri yapı, alt sistemler ve sınırlar olmak üzere üç unsurdan oluşurken, ittifak, koalisyon ve üçgenleşme de aile içindeki gruplaşma ve güç hareketlerini gösterdiğinden dolayı temel kavramlar içerisinde değerlendirilmiştir.

Aile yapısı, yazılı olmayan, görülmez kurallar aracılığıyla aile üyelerinin iletişimini yapılandıran bir sistemdir. Bu yazılı olmayan kurallar, aile üyeleri arasındaki iletişimi organize eder. Aile sistemi, etkileşimsel örüntüler aracılığıyla çalışır. Tekrar eden etkileşimsel örüntüler, kimine zaman-kiminle-nasıl iletişim kuracağı ile ilgili davranış kalıplarını oluşturur (Fishman ve Fishman, 2003). Sınır, bireylerin, alt sistemlerin ve ailelerin bütünlüğünü koruyan duygusal bariyer veya engel olarak tanımlanmaktadır (Nichols ve Schwartz, 1997'den aktaran Wetchler, 2013). Sınırlar, aile üyeleri arasındaki yakınlığı ve gücü yöneterek ailenin ve alt sistemlerinin özerkliğini korumaya hizmet etmektedir (Akün, 2013). Aile sistemi alt-sistemler aracılığıyla farklılaşır ve işlevlerini yerine getirir. Ailedeki her birey bir alt-sistemdir. Bunun yanı sıra, sistemin içinde 'karı-koca' veya 'anne-çocuk' gibi ikili veya üçlü alt sistemler bulunmakta-

dır. Alt sistemler, kuşaklara (kardeş alt sistemi gibi), cinsiyete (büyükbaba, baba, oğul alt sistemi gibi) veya işlevlere (ebeveyn alt sistemi gibi) göre çeşitli biçimlerde işlev görebilirler (Minuchin, 1974; Minuchin, 1985; Gladding, 2012; Nichols, 2013). İttifak, aile sistemi içinde belli işlevleri olan bir kişinin yanında ya da karşısında yer almak demektir. İki ya da daha fazla ile üyesinin belirli bir problemi çözümlenmek için bir araya gelmesiyle ortaya çıkar (Minuchin, 1974). Koalisyon, iki aile üyesinin üçüncü bir üyeye karşı işbirliği yapmasıdır. Koalisyonlar, her ailede belli düzeylerde yaşanabilir (Minuchin, 1974). Üçgenleşme, koalisyonun farklı bir çeşidi olup iki aile üyesinin üçüncü bir aile üyesine karşı birlik oluşturmasıdır (Akün, 2013).

Bağlanma ile ilgili çalışmalarda, anne babaya ve akrana güvenli bağlanmanın ergenlerin, memnuniyet ve sosyal destek arama olasılığını yükselttiğini ve stresli yaşam olaylarına daha az semptomatik cevap bildirdiklerini gösteren çalışmalar (Armsden ve Greenberg, 1987), güvenli bağlanan bireylerin güvensiz bağlananlara oranla daha az nevroitik, daha dışa dönük, daha az kaygılı ve daha sıcak olduklarını gösteren çalışmalar (Shaver ve Brennan 1992), güvensiz bağlanan çocukların güvenli bağlananlara göre daha çok saldırgan davranışlar sergilediklerini gösteren araştırmalar (LaFreniere ve Sroufe, 1985; Troy ve Sroufe, 1987), ergenlikte görülen saldırganlık ve şiddet davranışlarını güvensiz bağlanmayla ilişkilendiren araştırma bulguları da (Doyle ve Markiewicz, 2005) bulunmaktadır.

Psikiyatrik sorunu olan ve olmayan ergenlerin aile ilişkilerinin karşılaştırıldığı araştırmalarda, sorunu olan ergenlerin ailelerinde, genel olarak yakınlığın düşük olduğu görülmektedir (Akün, 2013). Bir çalışmada, psikiyatrik olarak yatılı tedavi gören çocuklar, anne-babalarını daha öfkeli olarak algılamışlar ve aile üyeleri arasındaki yakınlığın az olduğunu bildirmişlerdir (Allan, Kashani ve Reid, 1998'den aktaran Akün, 2013). Ergenlerin kimlik gelişimlerini ve stresle başa çıkma süreçlerini yapısal aile sistemleri modeli çerçevesinde inceleyen Perosa ve Perosa (1993), 182 kolej öğrencisi ile yaptıkları araştırmada, açık sınırların, çatışmanın çözümünün ve kuşaklararası ittifakların bulunmayışının, başarılı kimlik gelişimi ve olumlu başa çıkma stilleriyle ilişkili olduğunu ileri sürmüşlerdir. 362 Afro-Amerikan ergenin, şiddet içeren ve içermeyen suç davranışları ile aile ilişkileri arasındaki ilişkinin araştırıldığı bir çalışmada,

şiddet içerikli suçlar işleyen erkek ergenler ve anneleri arasında, karşılaştırma grubundaki anne-oğullara göre, daha zayıf disiplin, daha az yakınlık ve bağlılık olduğu görülmüştür (Gorman-Smith vd., 1996).

Yapısal aile yaklaşımındaki işlevsel olmayan aile örüntüleri içerisinde yetişen ve güvensiz bağlanma geliştiren ergenlerde psikiyatrik bozukluklar ve suç davranışları görülebileceği düşünülmektedir. Bu bağlamda bu çalışmanın amacı, Bowlby'nin çocukluk dönemi bağlanma stillerini ve Minuchin'in yapısal aile sistemleri yaklaşımı temel kavramlarını, "Kevin Hakkında Konuşmalıyız" filmi kullanarak betimsel olarak değerlendirmek ve her iki yaklaşım arasındaki ilişkiyi, Kevin'in suç işleme davranışı ile göstermektir. Bu amaca dayalı olarak şu sorulara yanıt aranmıştır:

1. Filmde belirlenen sahneler, yapısal aile yaklaşımı kavramları ile açıklanabilir mi?
2. Filmde, işlevsel olmayan aile örüntülerine sahip ailelerin çocuklarında, güvensiz bağlanma görüldüğünü gösteren sahneler var mı?
3. Filmde, ergenlerde ortaya çıkan suç davranışları ile güvensiz bağlanma stilleri ve işlevsel olmayan aile örüntüleri arasında ilişkiyi gösteren sahneler var mıdır?

Yöntem

Araştırma Modeli

Bu çalışma "Kevin Hakkında Konuşmalıyız" filminin, Bowlby'nin çocukluk dönemi güvensiz bağlanma stilleri ve Minuchin'in yapısal aile sistemleri yaklaşımının temel kavramları olan aile yapısı, sınırlar, alt sistemler, ittifak, koalisyon ve üçgenleşme kavramlarını ne kadar açıklayabildiğini; filme konu olan ailenin etkileşimsel örüntülerinin güvensiz bağlanma ile nasıl ilişkilendirilebileceğini ve ergenin suç işleme davranışını bu iki yaklaşımı ilişkilendirerek açıklamayı hedefleyen betimsel bir çalışmadır. Filmde her iki yaklaşıma örnek olduğu düşünülen 50 sahne değerlendirilmiştir. Seçilen sahneler sınıflandırıldığında, güvensiz bağlanma ile ilgili on bir, alt sistemler ile ilgili yirmi bir, sınırlarla ilgili üç, koalisyon ile ilgili altı, üçgenleşme ile ilgili dört ve yaklaşımlarla bağlantı kurmada kullanılacak suç davranışlarına yönelik beş sahne belirlenmiştir.

Filmin Konusu

Senaryosu Lynne Ramsay, Rory Kinnear, Lionel Shriver tarafından yazılan ‘Kevin Hakkında Konuşmalıyız’ (We Need To Talk About Kevin) filmi, 2011 yılında yönetmen Lynne Ramsay tarafından çekilmiş ve başrollerinde Tilda Swinton, John C. Reilly, Ezra Miller ve Ashley Gerasimovich yer almıştır. 112 dakika süren ve ABD-İngiltere ortak yapımı olan film, Türkiye’de 3 Şubat 2012’de gösterime girmiştir (Bilgiler altıyazı.org sitesinden alınmıştır).

Film, seyahat yazarlığı yapan Eva’nın (Tilda Swinton), İspanya’nın Valencia şehrinin küçük bir kasabasında düzenlenen festivalde Franklin (John C. Reilly) ile tanışıp, girdiği ilişki sonrasında hamile kalıp evlenmeleri ve oğulları Kevin’in doğumundan sonra bir kadının anne olma sürecini ve sonrasında Kevin’in işlediği cinayetlerin arka planını, Eva’nın bugünü ile geçmişi arasındaki geçişler üzerinden anlatmaktadır (Altınmakas, 2014). Film, Kevin’in on altı yaşına girdiği hafta işlediği cinayetlerin üzerinden geçen iki yıl boyunca Eva’nın kocası Franklin’le ilişkisinin ilk dönemlerinden, hamileliğine, sonra da Kevin’in cinayetleri işlediği güne kadar uzanan bir zaman dilimine dair hatırladıklarından oluşmaktadır. Suçluluk duygularıyla dolu bu öznel anı seçkisinde Eva, ortadaki büyük suçun nedenini anlamaya, kendi zihninde sorumlunun kim olduğunu anlamlandırmaya çalışırken, işlenen suçta dair sorumluluk da Kevin’le kendisi arasında gider gelir (Çiftçi, 2012).

Bulgular

Filmde yapısal aile yaklaşımı kavramlarına örnek oluşturduğu görülen 34 sahne kullanılmıştır. Bu sahnelerin sekizi eş alt sistemini, on biri ebeveyn alt sistemini, ikisi kardeş alt sistemini, üçü sınırları, altısı koalisyonu ve dördü de üçgenleşmeyi göstermektedir. Film analizine yönelik betimsel değerlendirme sonucunda, Kevin’in ailesinin hiyerarşik bir örüntü içinde iyi organize olamadığı, krizler karşısında eş alt sisteminin bozulduğu (Eva’nın Franklin’den gizli hamile kalması, Eva’nın Kevin’e karşı önyargılı olduğuna inanan Franklin’in boşanmaya karar vermesi), anne-çocuk alt sisteminin çalışmadığı (Eva, Kevin’in doğduğu andan

itibaren onunla ilişki kuramaz, Kevin de annesini sürekli reddeder), aile ilişkilerinin kopuk olduğu (Franklin ve Eva, Kevin'in davranışları konusunda birbirlerini anlayamazlar ve ortak kararlar alamazlar), kardeş alt sisteminin çalışmadığı (Kevin, neden olduğu kaza ile Celia'nın gözünü kaybetmesine neden olur), Kevin ile Franklin arasında kurulan sabit ittifakın aile yapılarını işlevsiz kıldığı ve sabit bir koalisyon haline geldiği, Kevin ile Eva arasındaki her çatışmada Franklin'in Kevin ile koalisyon kurduğu görülmektedir.

Güvensiz bağlanma ile ilgili belirlenen 11 sahnenin yapısal aile yaklaşımı kavramlarıyla ilgili 34 sahne ile ilişkisi değerlendirildiğinde, güvensiz bağlanma ve işlevsel olmayan aile örüntüleri arasında ilişki olduğu görülmüştür. Eva ve Franklin'in birbirlerini yeterince tanımadan Eva'nın hamile kalması sonucu evlenmeleri üzerine, bağımsız bir yapısı olan Eva'nın evliliğe ve anneliğe uyum sağlamakta zorlanması ve Franklin'in önemli konularda tek başına kararlar alması, aile sistemlerinin sağlam kurulamamasına neden olmuştur. Eva'nın, Kevin'i doğduğunda kucağına alamaması, ağladığında onu sakinleştirememesi aralarındaki bağlanma ilişkisini güvensiz kılmış, Kevin'in zor mizacı da aralarındaki güvensiz bağlanmayı pekiştirmiştir. Eva'nın Kevin'le kurduğu ilişkide yaşadığı hayal kırıklığını, Franklin'den gizli hamile kalarak onarmaya çalışması, eş alt sistemlerini daha da zayıflatmıştır. Eva'nın kızı Celia ile kurduğu güvenli bağlanma ilişkisi ise Kevin ile Celia arasındaki kardeş alt sistemini bozarken aile yapısının daha da işlevsiz hale gelmesine neden olmuştur. Kevin'in Eva'ya yönelik öfkesini ve düşmanlık duygularını gösteren en somut olay, Eva'nın hayatta en değer verdiği iki insanı, Franklin ile Celia'yi ve okul arkadaşlarını öldürüp onu yalnızlığa ve dışlanmışlığa itmiş olmasıdır.

Ergenin suç işleme davranışını gösteren 5 sahne, güvensiz bağlanmayı gösteren 11 sahne ve işlevsel olmayan aile örüntüleri ile ilgili 34 sahne ile birlikte değerlendirildiğinde, güvensiz bağlanma geliştiren ergenlerin ailelerindeki işlevsel olmayan örüntülerin, ergenin suç işleme davranışında etkili olduğu görülmüştür. Kevin ve Eva arasında gelişen güvensiz bağlanma ilişkisi ve bebekliğinden itibaren Kevin'de görülen davranış bozuklukları, aile üyeleri arasındaki hiyerarşik örgütlenmeyi bozarak eş alt sistemini ve ebeveyn alt sistemini bozarak işlevsel olmayan aile örüntülerinin ortaya çıkmasına neden olmuştur. Franklin'in de kabul ettiği

gibi, Kevin bebekliğinde sürekli ağlayan bir bebek olmuş, konuşmaya başlama ve tuvalet eğitiminde gecikmeler yaşanmış, özellikle kardeşine karşı zorbalık davranışları göstermiştir. Kevin, Eva ve Franklin'in evliliklerinde hep bir problem unsuru olarak ortaya çıkar. Kevin'in planladığı cinayetler de, Eva'nın tüm sevdiklerini ve suçsuz birçok genci hayattan kopararak Eva'yı yalnızlığa ve düşmanlığa iterek ona acı çektirmek olarak değerlendirilebilir. Güvensiz bağlanma örüntüsüne sahip olan Kevin, çocukluğundan itibaren Eva ile olan ilişkisini, eş alt sistemine girip çıkarak ebeveyn alt sistemini işlevsizleştirerek kontrol etmeye çalışır. Eva ve Franklin'in ayrılmaya karar vermesi, Eva'nın Kevin'in kontrol edebileceği alandan çıkması ihtimalini ortaya çıkarınca, Kevin, Franklin, Celia ve okuldaki arkadaşlarını öldürerek olası bir ayrılığı kontrol etmeye çalışır.

Tartışma

Greenberg'in ruhsal psikopatolojilerin gelişiminin açıklandığı modelinde risk faktörleri olarak; çocuğun mizacından ve kendine ait özelliklerinden, bağlanma öyküsünden, anne-babaların anne-babalık stillerinden, aile yapısından söz edilir (Güvenir, 2006'da aktaran Keskin ve Çam, 2008). Kevin'in zor bir çocukluk sergileyen mizacı ve Eva'nın kendisini anne olmaya hazır hissetmemesi, aralarındaki güvensiz bağlanma ilişkisini arttırmış, Eva ve Franklin'in anne-babalık stilleri de işlevsel olmayan aile örüntülerinin ortaya çıkmasına neden olmuş, kopuk ve üçgenleşen aile yapıları ise Kevin'in planlayarak işlediği cinayetleri hazırlayan koşulların ortaya çıkmasını sağlamıştır.

Minuchin (1974)'in de belirttiği gibi, çocuk yetiştirmenin zorluklarını anlamak önemlidir ve ebeveynleri adil bir şekilde yargılamak gerekir. Ebeveynler çocuklarını, onları kontrol etmeden ve onlara yasaklar koymadan yetiştiremezler. Eva ve Franklin, Kevin'in problemleri davranışları konusunda bir türlü ortak kararlar alamazlar. Franklin, ısrarla Kevin'in bütün çocuklar gibi biraz yaramaz olduğunu savunurken Eva, bebeklik döneminde Kevin'i kabullenememiş olmanın verdiği suçluluk duygusuyla hiçbir zaman oğluna gereken sınırları koyamaz.

Minuchin (1985)'e göre, işlevsel olmayan aileler, değişen koşullara göre gerekli değişikliği yapamayan ailelerdir. Yeni koşullara gerekli

uyumun gösterilememesi de aile üyelerinde, semptomların ve işlevsel olmayan davranışların gelişmesine neden olabilir. Kevin'in zor bir çocukluk sergileyen mizacı ve Eva'nın, oğlunun güvenli bağlanmasını sağlayamayan kaçınan annelik tutumları, Kevin ile Eva arasında güvensiz bağlanma ilişkisine neden olmuş; yeni bir şehre yerleşmek konusunda Franklin'in Eva'ya sormadan tek başına karar alması, Eva'nın Franklin'den habersiz yeniden hamile kalması, Kevin'in davranışları konusunda Franklin'in sürekli Eva'yı suçlaması eşler arasındaki ilişkiyi zedeleyerek işlevsel olmayan aile örüntülerinin ortaya çıkmasına neden olmuştur.

Yapısal aile yaklaşımına göre normal aile işlevinde sınırlar belirlidir, ebeveyne ait güçlü bir alt sistem ve hiyerarşi vardır (Karaman, 2013). Oysa bu ailede sınırlar belli değildir ve ebeveynlere ait güçlü alt sistemler yoktur. Kevin'in çocukluğundan itibaren Eva ile doyurucu bir ilişki kuramaması, Eva'nın hiçbir zaman kendisini kabul etmediği duygusu ile yaşamasına ve bu reddedilişin öcünü almak için elinden gelen her şeyi yapmasına neden olur. Celia'nın gözünü kaybetmesine neden olacak davranışlarda bulunması, Franklin'in kendisine ok takımı hediye etmesinden itibaren yıllarca antrenman yapması, sonrasında da babası ile kız kardeşini ve okuldaki arkadaşlarını doğum gününe az bir zaman kala okla öldürmesi, hep Eva ile güvenli bağlanmaya yönelik bir ilişki kuramaması ve işlevsiz aile yapısının sonuçları gibi görünmektedir.

Doğum sonrası depresyonun, annenin güvensiz bağlanma biçimi ile ilişkili olduğu düşünülmektedir (Sabuncuoğlu ve Berkem, 2006). Eva, hamileliği boyunca ve doğum sonrasında depresif bir duygu hali içindedir. İlk aylarda Kevin'i kucağına alamaması, ağladığında onu sakinleştirememesi, aralarında güvensiz bağlanma oluşturur. Hayatın ilk üç yılında ortaya çıkan çoğu psikopatolojik durumun kaynağı bebek ile birincil bakıcısı arasındaki ilişkiden doğmaktadır. Bu ilişkideki herhangi bir aksaklık patolojik bir yapının oluşmasında etkili olabileceği düşünülmektedir (Soysal ve Bodur, 2007). Erken yaşlarda ebeveynleriyle olumsuz yaşantıları sonucu güvensiz bağlanma stili geliştiren kişiler, yakın ilişkilerinde sorunlar yaşamakla kalmayıp aynı zamanda stres altında işlevsel olmayan tepkileri nedeniyle psikopatolojilere de yatkınlık gösterebilirler. Bu nedenle güvensiz bağlanmanın çocuklukta ve yetişkinlikte bazı kişilik bozuklukları ve ruh sağlığı bakımından risk faktörü oluşturduğu ileri

sürülmektedir (Shorey ve Snyder, 2006). Kevin yalnızca Eva ile değil hiç kimse ile ilişki kuramaz, hiç arkadaşı olmaz, kardeşine karşı zorbaca davranışlarda bulunur. Araştırma bulguları, güvensiz bağlanan çocukların güvenli bağlananlara göre daha düşmanca ve öfkeli olduklarını; daha çok saldırgan davranışlar sergilediklerini göstermiştir (LaFreniere ve Sroufe, 1985; Troy ve Sroufe, 1987). Kevin’in aksine Eva ile güvenli bağlanma ilişkisi kuran Celia ise mutlu ve sevgi dolu bir çocuktur. Bağlanma ilişkisinin niteliği konusunda okul öncesi çocuklarla yapılan çalışmaların sonuçları incelendiğinde, güvenli bağlanma geliştiren çocukların yaşlılarına göre sosyal becerilerinin yüksek, olumlu duygulanımlarının olumsuz duygulanıma göre daha fazla olduğu, yetişkinlerle işbirliği ve uyum içerisinde bulunabildikleri görülmüştür (Soysal, vd., 2005).

Bir çocuğun doğumuyla, ebeveyn-çocuk hiyerarşisi, ebeveyn alt sistemi ve çocuk alt sistemi ortaya çıkar (Minuchin, 1974; Wetchler, 2013). Eş alt sistemi, çocuğun doğumuyla yeni görevler üstlenirken, sistemin niteliklerinden biri olan ortak desteği de kaybetmemelidirler. Sınırlar çocuğun girebileceği gibi çizilmeli fakat eş alt sistemine de karıştırılmamalıdır. Yapısal aile yaklaşımı, uzun süreli problemlerin, aile kendi içinde çalışan bir yapı oluşturabildiğinde çözüleceğini söyler. Ailede uzun süreli değişim, ancak ailede ebeveyn ve çocuk kuşakları arasında uygun bir sınır çizilmesi durumunda ortaya çıkar (Wetchler, 2013). Kevin’in ailesinde ise sınırların belirgin olmaması, alt sistemlerin çalışmaması, sabit kuşaklararası koalisyonların varlığı Kevin’in kız kardeşi Celia’nin gözünü kaybetmesine neden olacak eylemine, eşlerin ayrılmaya karar vermesine ve en sonunda Kevin’in okulda gerçekleştirdiği katliama ve babası ve kız kardeşini öldürmesine neden olmuştur.

Güvensiz bağlanma geliştiren bireyler başkalarına güven duymakta zorluk çekerler ve başkaları ile olan ilişkilerini kontrol altında tutmaya çalışırlar. İlişkileri kontrol altında tutma davranışı genellikle başkaları tarafından terk edilmek ya da reddedilme korkusundan dolayı yakın ilişkiler kuramama, sevilmeyeceği ya da değersiz bulanacağından korkma, yoğun yalnızlık ve soyutlanmışlık duygularından kaçınma şeklinde ortaya çıkar (Keskin ve Çam, 2008; Kocayörük, 2009). Kevin’in cinayetleri, Eva ve Franklin’in ayrılma kararını almasının ardından gerçekleştirmesi, Eva tarafından terk edilmek korkusu olarak da değerlendirilebilir. Güvensiz ebeveyn-çocuk bağlanma ilişkisi sonucunda çocuğun içsel

temsillerinin ‘düşmanca’ olabileceği ve böylece kişinin ergenlik ve yetişkinlikte saldırgan davranışlarda bulunabileceği düşünülmektedir (Kaplan ve Aksel, 2013). Kevin’in ergenlikteki saldırgan davranışları, tüm dünyaya karşı düşmanca içsel temsillere sahip olmasıyla açıklanabilir.

Filmin son sahnesinde, Kevin’e bütün bunları neden yaptığını soran Eva’ya verdiği yanıt, aralarındaki tüm sorunların, anlaşmazlıkların, inatlaşmaların aslında anne tarafından kabul edilmek, onaylanmak ve sevilme isteyen bir çocuğun, bu duyguları doyuramamış olmanın verdiği acıyı ifade eder gibidir: “Bildiğimi sanıyordum ama artık o kadar de emin değilim.”

Filmde Kevin-Eva, Kevin-Franklin, Kevin-Celia, Eva-Franklin ve Eva-Celia arasındaki ilişki örüntüleri işlenirken, Franklin-Celia arasındaki ilişki örüntüsüne belli belirsiz değinilmesine rağmen, güvensiz bağlanma stillerinin ve yapısal aile yaklaşımı kavramlarının yeterince işlendiği görülmüştür.

Bu değerlendirmelere ve alt amaçlara ilişkin bulgulara bakıldığında, ‘Kevin Hakkında Konuşmalıyız’ filmi, Bowlby’nin güvensiz bağlanma stilleri ve Minuchin’in yapısal aile yaklaşımının temel kavramları arasında ilişki olduğunu göstermektedir.

Sonuç ve Öneriler

‘Kevin Hakkında Konuşmalıyız’ filmi işlevsel olmayan aile örüntülerine sahip bir ailede, çocukluk döneminde ortaya çıkan güvensiz bağlanma stiline ailenin yapısını ve etkileşimsel örüntülerini, bir ergenin suç işleme davranışları üzerinden anlatmaktadır.

Yapısal aile yaklaşımı, aile sistemi içinde yer alan tüm üyelerin davranışlarına odaklanırken film, yönetmenin belirlediği anlatım biçimiyle çoğunlukla Kevin ve Eva arasındaki ilişki üzerinden aile üyelerini anlatmıştır. Filmde Kevin-Eva, Kevin-Franklin, Kevin-Celia, Eva-Franklin ve Eva-Celia arasındaki ilişki örüntüleri işlenirken, Franklin-Celia arasındaki ilişki örüntüsü belli belirsiz değinilmesine rağmen, güvensiz bağlanma stilleri ve yapısal aile yaklaşımı kavramları filmde yeterince işlenmiştir.

Filmlerin kurgusal bir hayatı anlattığı göz önüne alındığında, güçlü terapötik metaforlar olduklarını, terapistle danışan arasındaki ilişkiyi

güçlendirici, danışanların duygularını yoğunlaştırıcı ve içsel güçlülüklerine ilişkin farkındalığı artırıcı unsurlar barındırdıklarını göz önüne almak gerekir. Bu amaçla filmler, bireysel psikoterapinin yanı sıra aile ve çift terapisinde de etkin olarak kullanılır (Tanner, Haddock, Zimmerman ve Lund, 2003'ten aktaran Durak ve Fıfıloğlu, 2007).

Film analizi yönteminde, örnekleme yönteminin kuramsal bilgiyi desteklediği ve zenginleştirdiği (Durak ve Fıfıloğlu, 2007) düşünüldüğünde, lisan ve yüksek lisans öğrencilerinin eğitiminde bir eğitim aracı olarak popüler filmlerden yararlanılabileceği gibi, bireysel terapilerde de filmler, danışanın kendi sorununa yönelik olarak içgörü ve farkındalık kazanması amacıyla kullanılabilir. Özellikle ailelerle çalışırken alt sistemler, sınırlar ve koalisyonları aile üyelerinin fark edebilmelerini sağlamak açısından 'Kevin Hakkında Konuşmalıyız' filmi izlettirilerek kendi ailelerini değerlendirebilmeleri sağlanabilir.

'Kevin Hakkında Konuşmalıyız' filmi, aile üyelerinin güvensiz bağlanma stillerini görebilmeleri, işlevsel olmayan aile örüntülerini tanıyarak kendi aile yapılarına ilişkin içgörü geliştirebilmeleri açısından da eğitim amaçlı kullanılabilir.

Kaynakça

- Akün, E. (2013). Yapısal Aile Sistemleri Kuramı Bağlamında Ergenlik Döneminde Aile Yapısı ve Ergenlik Donemi Sorunları. *Ankara Üniversitesi Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi Dergisi*, 53 (1), 85-116.
- Altınmakas, B. (2014). Anne Olmaktan Korkmak Üzerine “Kevin Hakkında Konuşmalıyız”. *PSinema*, 16, 20-24.
- Armsden, G.C., Greenberg, M.T. (1987). The Inventory of Parent and Peer Attachment: Individual Differences and Their Relationship to Psychological Well-Being In Adolescence. *Journal of Youth and Adolescence*, 16 (5), 427-454
- Batıgün, A.D., Büyükşahin, A. (2008). Aleksitimi: Psikolojik Belirtiler ve Bağlanma Stilleri. *Klinik Psikiyatri*, 11, 105- 114.

- Bowlby, J. (2012). *Güvenli Bir Dayanak Ebeveyn Çocuk Bağlanması ve Sağlıklı İnsan Gelişimi*. Sarp Güneri (Çev.). İstanbul: Psikoterapi Enstitüsü.
- Çiftçi, A. (2012). Annelik Hakkında Konuşmalıyız! *Altyazı Sinema Dergisi*, 114 (2), 26-28.
- Doyle, A. B., Markiewicz, D. (2005). Parenting, Marital Conflict and Adjustment from early- to mid-adolescence: Mediated by Adolescent Attachment Style? *Journal of Youth and Adolescence*, (34), 97-110.
- Durak, E.Ş., Fıçıoğlu, H. (2007). Film Analizi Yöntemi ile Virginia Satir Aile Terapisi Yaklaşımına Bir Bakış. *Türk Psikoloji Yazıları*, 10 (20), 43-62.
- Fishman, H.C., Fishman, T. (2003). Structural Family Therapy. G. Pirooz Sholevar, with Linda D. Schwoeri (Ed.). *Textbook of Family and Couple Therapy Clinical Applications* içinde (s.35-54). Washington: American Psychiatric Publishing.
- Gladding, S. T. (2012). *Aile Terapisi Tarihi, Kuram ve Uygulamaları* (2. Türkçe Baskısı). Kekilik ve İ. Yıldırım (Ed., Çev.). Ankara: PDR.
- Gorman-Smith, D., Tolan, P. H., Zelli, A., Huesmann, L.R. (1996). The Relation of Family Functioning to Violence Among Inner-city Minority Youths. *Journal of Family Psychology*, 10(2), 115-129.
- Göçener, D. (2010). *Üniversite Öğrencilerinin Güvenli Bağlanma Düzeyleri İle Kişilerarası İlişki Tarzları Arasındaki İlişkiler*. (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Ankara Üniversitesi, Ankara.
- İlhan, T., Özdemir, Y. (2012). Beliren Yetişkinlerde Yaş, Cinsiyet ve Bağlanma Stilllerinin Kimlik Statüleri Üzerindeki Yordayıcı Rolü. *Dicle Üniversitesi Ziya Gökalp Eğitim Fakültesi Dergisi*, 19, 227-241.
- Karaman, N. (2013). *Evlilik Öncesi İlişki Değerlendirmenin Yordayıcısı Olarak Aile İletişim Kalıpları*. (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Hacettepe Üniversitesi/Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.
- Kapçı, E.G., Küçüker, S. (2006). Ana Babaya Bağlanma Ölçeği: Türk Üniversitesi Öğrencilerinde Psikometrik Özelliklerinin Değerlendirilmesi. *Türk Psikiyatri Dergisi*, 17 (4), 286-295.
- Kaplan, B., Aksel, E.Ş. (2013). Ergenlerde Bağlanma ve Saldırganlık Davranışları Arasındaki İlişkinin İncelenmesi. *Nesne Psikoloji Dergisi (NPD)*, 1 (1), 20-49.

- Kesebir, S., Kavzoğlu, S.Ö. ve Üstündağ, M.F. (2011). Bağlanma ve Psikopatoloji. *Psikiyatride Güncel Yaklaşımlar*, 3 (2), 321-342.
- Keskin, G., Çam, O. (2008). Ergenlerin Ruhsal Durumları ve Anne-Baba Tutumları ile Bağlanma Stilleri Arasındaki İlişkinin İncelenmesi. *Anadolu Psikiyatri Dergisi*, 9, 139-147.
- LaFreniere, P., ve Sroufe, L. A. (1985). Profiles of Peer Competence In the Preschool: Interrelations Between Measures, Influence of Social Ecology, and Relation to Attachment History. *Developmental Psychology*, 17, 289-299.
- Minuchin, P. (1985). Families and Individual Development: Provocations from the Field of Family Therapy. *Child Development*, 56, 289-302.
- Minuchin, S. (1974). *Families and Family Therapy*. Cambridge, MA: Harvard University Press
- Morsünbül, U., Çok, F. (2011). Bağlanma ve İlişkili Değişkenler. *Psikiyatride Güncel Yaklaşımlar*, 3 (3), 553-570.
- Nazlı, S. (2013). Evli Kadınların Aile Sistemlerini Algılayışları. *Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Dergisi*, 46 (1), 417-437
- Nichols, M. (2013). *Aile Terapisi Kavramlar ve Yöntemler*. O. Gündüz (Çev.). İstanbul: Kaknüs.
- Perosa, S.L., Perosa, L.M. (1993). Relationships Among Minuchin's Structural Family Model, Identity Achievement and Coping Style. *Journal of Counseling Psychology*, 40 (4), 479-489.
- Shaver, P.R., Brennan, K.A. (1992). Attachment Styles And The “Big-Five” Personality Traits: Their Connections With Each Other And With Romantic Relationship Outcomes. *Personality And Social Psychology Bulletin*, 18 (5), 536-545.
- Shorey, H. S., Snyder, C. R. (2006). The Role of Adult Attachment Styles in Psychopathology and Psychotherapy Outcomes. *Review of General Psychology*, 10, 1-20.
- Solmuş, T. (2002). Romantik Bağlanma: Bebeklik Dönemi Bağlanma Süreci, Yetişkin Bağlanma Stilleri ve Romantik İlişkiler. *Türk Psikoloji Bülteni*, 8 (24-25), 105-113.
- Soysal, A.Ş., Bodur, Ş. (2007). Tepkisel Bağlanma Bozukluğu. *Sürekli Tıp Eğitimi Dergisi*, 16 (9), 143-145.
- Soysal, Ş.A., Bodur, Ş., İşeri, E. Şenol, S. (2005). Bebeklik Dönemindeki Bağlanma Sürecine Genel Bir Bakış. *Klinik Psikiyatri*, 8, 88-99.

- Troy, M., ve Sroufe, L. A. (1987). Victimization Among Preschoolers: Role of Attachment Relationship History. *Journal of the American Academy of Child and Adolescent Psychiatry*, 26, 166-172.
- Tüzün, O., Sayar, K. (2006). Bağlanma Kuramı ve Psikopatoloji. *Düşünen Adam*, 19 (1), 24-39.
- Wetchler, J.L. (2013). Structural Family Therapy. Lorna L. Hecker, Joseph L. Wetchler (Ed.). *An Introduction To Marriage and Family Therapy* içinde (s.63-93). Routledge: New York.
- <http://altyazi.org/sub/m/29868/We-Need-to-Talk-About-Kevin.html>

Kaynakça Bilgisi / Citation Information

Mert, A. & Soyer, B. (2014). “Kevin hakkında konuşmalıyız” filminin bowlby’nin çocukluk dönemi bağlanma stilleri ve minuchin’in yapısal aile sistemleri yaklaşımı temel kavramları kullanılarak değerlendirilmesi, *OPUS - Türkiye Sosyal Politika ve Çalışma Hayatı Araştırmaları Dergisi*, 4(7) s.100-115